

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar acordat prin Programul „Drepturi Fundamentale și Cetățenie” al Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații intră în responsabilitatea Centrului de Resurse Juridice și nu reflectă în niciun fel punctele de vedere ale Comisiei Europene.

RAPORT DE MONITORIZARE

Realizat de

în urma vizitei inopinate în

CENTRUL DE ASISTENȚĂ PENTRU COPII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE
GALAȚI

1. Informații generale

Centrul de Asistență pentru Copii cu Cerințe Educative Speciale (CACCES)

Strada Blaj nr. 11, Galați.

<http://www.dgaspcgalati.ro/43/4316.html>

Data vizitei: 6 februarie 2014

Experți: Dana Ududec și Daniel Pîrvu

Tipul instituției: Centru în subordinea DGASPC Galați, rezidențial, cu regim deschis.

2. Beneficiari

Centrul găzduiește 59 de beneficiari. 42 dintre aceștia au peste 18 ani, iar 17 beneficiari au între 10 și 18 ani; 31 sunt băieți și 28 sunt fete.

În Centru nu sunt beneficiari imobilizați la pat. În Centru nu sunt beneficiari infectați cu HIV/SIDA. Doi dintre beneficiari au avut hepatita B.

3. Plasamentul în instituție

Beneficiarii ajung la C.A.C.C.E.S. prin D.G.A.S.P.C. și pe baza hotărârilor judecătorești prin care părinții sunt decăzuți din drepturi, toți fiind în Centru în baza unor acte oficiale – Hotărâri ale Comisiei și Decizii ale D.G.A.S.P.C. Galați. Niciunul dintre beneficiari nu este pus sub interdicție. 32 dintre beneficiari au încadrare în grad de handicap. Este important de menționat că 10 băieți de la Centrul de Plasament nr. 2 (vizitat în dimineața aceleiași zile de către experții C.R.J. și care fusese închis în octombrie 2013) au ajuns la C.A.C.C.E.S.

Directoarea Centrului a explicat că atunci când un tânăr ajunge în CACCES, i se arată Centrul, i se face cunoștință cu personalul și i se citește regulamentul intern. De asemenea, există și niste fișe de acomodare în care se specifică dacă tinerii/ copii sunt mulțumiți de colegii de dormitor, dacă îi place sau nu de instructorul de referință.

4. Suport legal și evaluarea măsurii de plasament

Beneficiarii sunt plasați în Centru pe perioadă nedeterminată. Totuși atunci când își termină studiile sau implinesc vârsta maximă trebuie găsită o soluție pentru ei; reintegrarea în familie, găsirea unei locuințe împreună cu altcineva etc.

5. Condiții de viață în instituție

Centrul Beneficiază de încălzire centrală, La momentul vizitei echipei de monitori C.R.J. în Centru curgea apă caldă iar caloriferele erau bine încălzite. Accesul la toaleta era

corespunzator, băile erau curate si folosite de copii si tineri fără restricții. Nu au fost observate băi adaptate persoanelor cu dizabilități.

Masa este pregătită in Centru conform normelor in vigoare. Tinerii își pot cumpara de mâncare in afara hranei din Centru – “ce vor din banii lor de buzunar.”

Centrul, deși vechi si nerenovat de 8 ani este bine întreținut cu concursul copiilor și al tinerilor. Aceștia au voie, sunt încurajați și se bucură să-și zugrăveasca și să-și amenajeze singuri spațiile după cum vor.

În Centru geamurile sunt mari, suprafețele ușor de curățat si aerisit, mobilierul este vechi si deteriorat dar încă funcțional si personalizat de către tineri. Aceștia își țin bunurile incuiate cu propriile lor lacăte. În Centru există separare între băieți și fete, toaletele sunt separate între ele si există intimitate. Totuși, una dintre beneficiarele minore (12 ani), a spus că “ia bătaie” de la “fetele din cameră”. Una dintre colegele de camară are 20 de ani, deci în cazul acesta nu este realizată o separare între minori și majori.

Tinerii aveau la dispoziție produse de igiena. Din discuția cu Șefa Centrului reiese că unii beneficiari nu sunt multumiți de calitatea produselor și de aceea își cumpără singuri produse mai bune decat cele furnizate de Centru.

6. Servicii medicale

D-na. Șef de Centru ne-a declarat ca n-au fost decese de când este dânsa in instituție.

Pentru controale, consult sau alte probleme trebuie sa se programeze la medic in afara centrului. Pentru orice problema (de ex. ochelari) tinerii se duc cu trimitere de la medicul de familie în afara Centrului. D-na. Șef de Centru a declarata că: “N-am medic aici, numai asistente”.

Copii si tinerii se pot duce la medicul stomatolog al D.G.A.S.P.C. (care-și are cabinetul in același Centru) când vor ei dar pe bază de programare.

Directoarea C.A.C.C.E.S. ne-a informat că: „Izolator nu avem in Centru, l-am desființat” În cazul în care un beneficiar are o boală contagioasă, acesta este trimis la spital.

În urma discuțiilor cu Directoarea centrului a reieșit că unii beneficiari ajung la spitalul de psihiatrie pentru a fi internați temporar. Ei se întorc de la spital în stare de amețeală (din cauza sedativelor) și cu păduchi, conform declarației Directoarei.

7. Activități educative și recreative

Există program de intervenție personalizat și se desfășoară și activități educative în Centru. Cele mai multe au drept scop achiziționarea de deprinderi de viață independentă. D-na Director a declarat că “Se face și educație sexuală ...”, “... i-am dus și la planning familial, le-am luat prezervative, i-am dus la medic, am avut chiar și (fete) cu sterilet”.

Tinerii și copiii au ocazia și oportunitatea să urmărească programele TV, să intre pe internet sau să asculte radio/ muzică cu un minim de supraveghere.

Directoarea C.A.C.C.E.S. a declarat că toți beneficiarii frecventează cursurile unei forme de învățământ special, aceasta fiind una dintre condițiile găzduirii în Centru.

8. Contactul cu exteriorul instituției

Tinerii pot ieși din centru pe baza de bilet de voie, învoiere sau când se duc la școală. Șefa centrului a povestit o situație a unui copil minor (14 ani) care fuge în mod repetat și care “s-a întors cu poliția de mai multe ori” după ce a comis infracțiuni în afara Centrului – “are palmares mare”. Șefa Centrului a povestit cum odată s-a întâlnit cu el pe stradă, copilul fiind singur într-o caruță cu fier vechi; în momentul în care a observat-o a strunit calul și a fugit cu caruța.

Nu există nicio îngrădire a vizitelor. Unii dintre beneficiari au telefoane mobile personale și cu toții pot vorbi la telefon – acest lucru a fost verificat de către monitorii C.R.J. Beneficiarii pot părăsi Centrul. Directoarea a declarat că ieșirile sunt un lucru frecvent. Unul din beneficiari fuge în mod frecvent din Centru și își petrece o parte din timp pe stradă.

Din declarația d-nei. Șef de Centru, tinerii sunt vizitați de Fundația ”Zâmbete de Copil”

Directoarea a declarat că unii dintre beneficiari au făcut bani de buzunar ajutând alte persoane la dezăpezire și mergând cu colindul, plugușorul, sorcova. D-na Director a citat cazul unei fete (care a trecut de 25 de ani) și care a muncit în vară cu contract pe perioada determinată. Acest lucru precum și faptul că tinerii pot munci dacă o doresc a fost confirmat de unul dintre tineri într-o conversație privată.

9. Măsuri disciplinare, pedepse corporale, utilizarea forței, plângeri

Din relatările unei tinere beneficiare reiese că a fost agresată în trecut de către niște colege. Acestea au fost certate de către doamna Directoare.

“Este un camin liber ... în limitele bunului simț” declara d-na. Șef de Centru. “Pedepse? Avem puține metode de pedeapsă; nu mai au voie la TV sau le oprim banii de buzunar la peste 30 de absențe nemotivate de la școală. Bineînțeles că le dăm banii lor...”.

Una dintre beneficiare în vârstă de 12 ani a mărturisit separat monitorilor că o instruitoare o trage uneori de păr ca formă de pedeapsă. De asemenea, a mai spus că aceeași instruitoare le trage și pe alte fete de păr. Acest lucru nu a putut fi verificat de monitori.

10. Personalul instituției

Centrul are drept angajați: 1 Șef Centru, 2 asisteți sociali, 3 asistenți medicali, 1 psiholog și un psiholog voluntar, 1 administrator, 1 magazioner, 1 contabil, 3 bucatărese, ajutoare de bucatari, 4 muncitori necalificați (spălătorese, îngrijitori), 1 lenjereasă, 7 supraveghetori de noapte, 1 referent (reparator electrice). În plus, au paza asigurată din afara Centrului dar platita de D.G.A.S.P.C. Galați. Pe lângă tot în incinta Centrului se afla și un cabinet stomatologic care deservește tot D.G.A.S.O.C. Galați mai există în Centru (dar pe statul de plată al Direcției) și 1 medic stomatolog și un asistent medical somatolog.

11. Inspecții și evaluări periodice ale instituției

Nu au fost obținute informații exacte în legătură cu aceasta problema. Sunt inspecțiți “a toate celelalte Centre”.

12. Respectarea și protecția drepturilor fundamentale

Centrul are un registru de sesizări și reclamații care conține mai multe pagini de însemnări realizate de beneficiarii Centrului. Acesta a fost consultat de către echipa de monitori ai C.R.J. și s-a putut observa că era completat de către beneficiari. Mențiunile scrise se refereau în principal la viața în Centru, o parte fiind apreciative, și restul atrăgând atenția asupra conflictelor dintre beneficiari. În afara acestui caiet de sesizări, nu a fost identificată o altă modalitate pusă la dispoziție prin care beneficiarii pot depune plângeri.

Din discuția monitorilor C.R.J. cu tinerii s-a putut observa că aceștia nu se tem să-și exprime liber opiniile și că o parte dintre ei se simt deja pregătiți pentru o viață independentă. Nu au fost obținute informații despre persoane care să fi fost pedepsite în urma exprimării opiniei.

Contactul cu exteriorul este liber. Beneficiarii au acces la telefon și pot comunica ușor cu alte persoane. Au dulapuri separate și cheie de la dulapurile lor personale.

Datele de contact ale altor instituții nu sunt disponibile în mod liber în Centru, dar tinerii au telefoane mobile, acces la Internet și după cum a declarat Șefa Centrului “*stiu unde sa se adreseze daca au nevoie si daca nu sunt mutumiti de ceva. Majoritatea au telefoanele lor mobile.*”

Conform declarațiilor Directoarei, toți tinerii sunt de religie creștin-ortodoxă și nu există probleme ce țin de (ne)respectarea religiei beneficiarilor.

În cadrul vizitei de monitorizare s-a discutat în particular cu o tânără de peste 18 de ani care în 2013 a rămas însărcinată și a fost ajutată de către personalul Centrului să facă un avort la un cabinet medical. Tânăra este în Centru de la vârsta de 10 ani. Aceasta a spus că nu ia contraceptive și nu știe cum să se ferească de alte sarcini nedorite. De asemenea, a spus că ia medicamente “de liniștire” și că nu ia alte pastile, ca de exemplu, anticoncepționale.

Din discuția monitorilor cu tânăra a reieșit că a rămas însărcinată în urma unui contact sexual cu un bărbat mai în vârstă care locuiește în apropierea Centrului. La întrebarea dacă tânăra a fost cea care a vrut să facă sex cu acel bărbat, tânăra a spus că nu, și a răspuns pozitiv la întrebarea dacă a fost forțată. Ea a spus în continuare că nu a fost la Poliție după incident, invocând faptul că în urma avortului nu se simțea bine și nu a vrut să se mai deplaseze la Poliție. În plus, a spus că bărbatul respectiv a ajuns până la urmă la închisoare pentru alte fapte.

Directoarea Centrului, confruntată cu aceste informații a dat un răspuns foarte degajat, susținând că tânăra iese frecvent din Centru și are relații sexuale cu diverși bărbați. ” *pentru ea, dacă un bărbat îi spune că vrea să facă sex cu ea, aceasta este o declarație de dragoste*”.

În concluzie, Directoarea Centrului a părut să nu fie preocupată de posibilitatea ca tânăra să fi fost violată de către un bărbat care locuiește în incinta Centrului. Această întâmplare indică riscul de violență sexuală la care sunt supuși tinerii din Centru, în ce privește violența venită din exterior.

Directoarea a declarat că a ajutat-o pe tânăra să facă avort. Inițial, au mers la Spitalul Județean “Sf. Apostol Andrei”, unde medicul ginecolog ar fi refuzat să realizeze procedura, pe motiv că nu face avort “la din astea” (referindu-se la beneficiara Centrului). Astfel, Directoarea a trebuit să găsească alt medic ginecolog.

13. Recomandări

Implicarea personalului în activități de conștientizare a tinerilor în ceea ce privește riscurile la care sunt expuși: de trafic de persoane, de atragere în anturaje cu comportament infracțional, boli cu transmitere sexuală, etc.

Educarea și pregătirea beneficiarilor pentru o integrare de durată pe piața muncii.

Verificarea însușirii cunoștințelor privind planningul familial.

Creșterea vizibilității beneficiarilor in cadrul comunității astfel încât tinerii ce părăsesc instituția să nu mai fie stigmatizați.

Separarea beneficiarilor in camere și după criteriul vârstă.

Verificarea metodică, conștiincioasă și din mai multe surse a plângerilor făcute de beneficiari.